

tek meg. 1921—1924-ig az Országos Színesegyesület igazgatótanácsának tagja. Barics Gyulával írta az »Ördög báró« c. operett szövegkönyvét, (zene *Szántó Mihály*-tól). Bem. 1922. Várszínház és Arad, Temesvár. Főbb szerepei: Todorescu »Elnémult harangok«, Darincaurt gróf »Kis lord«, Rank dr. »Nora«, Moor Ferenc »Haramiák«, Hamlet, Jágó, Mercutio, Antonio, Oswald »Kisértetek«, Biberach »Bánk bán«, Scarpia »Tosca«, (Sardou), Krisztyán Tódor »Aranyember« stb.

Czakó Vilmos (cs. neve Zeisler), színész, sz. 1869. dec. 22-én, *Hódmezővásárhelyen*. Rövid idei jogászokodás után a színészethez ment. 1883. jan. 8-án Gáspár Jenő színiigazgatónál Békésgyulán lép fel először Szigligeti »Fény árnyai«-ban. Majd Várady Ferenc társulatához szerződik, az után Leszkay Andrásnál Debrecenben és Aradon 10 évig, Balla Kálmánnál szintén 10 évig, Somogyi Kálmánnál 8 évig, mint titkár és mint igazgatóhelyettes is működött. Mint kedélyes apa és jellemkómikus szerepelt. Főbb szerepei: Gáspár apó, Keszeg, Zajtay István, Quasimodo, Millpertius báró, stb. 1929-ben Deák Ferenc igazgatónál működik.

Czakó Zsigmond, (sepsiszentgyörgyi), színész és drámaíró, sz. 1820. jún. 20-án, *Deésen*, öngyilkos lett 1847. december hó 14-én, *Pesten*. Atyja Cz. János, anyja lászlófalvi Vélits Katalin, megh. 1866. április hó 4-én, Kolozsvárt. A nagyenyedi kollégiumban tanult, de atyjának vagyoni romlása miatt kénytelen volt tanulmányait abbahagyni. 1840. febr. havában vándorszínész lett Pályi Elek társulatánál, Déván, onnan Gyulafehérvárra ment, majd Enyeden, Tordán, Zalatnán és Deésen játszik. 1841-ben a következő állomásai voltak: Kézdivásárhely, Hátszeg, látta a Barcaságot, Székelyföldet, Pályinál két évig »húzta ki«. Nem ismerték el tehetségnek, habár egy kritika így szól róla: »Szép bariton hangja van és érzéssel tud dalolni.« Csillogónak látta távolról a színpadot és nagyon kopottnak közelről. Hányódásai és csalódásai korán embergyűlölővé és bizalmatlanná tették. 1842-ben a Nemzeti Színház karénekesé lesz, csekély fizetéssel, Fánecy Lajos közbenjárására.

Első drámája »Chantrey-család«, zavaros tartalmú, de megírásában fölesillant a költészet. Nem került színre. 1844. nov. 18-án adták elő a »Kalmár és tengerész« c. drámáját a Nemzeti Színházban, mely színpadi tekintetben igen ügyes munka. A siker egyszerre kiemelte az eddigi nyomorból, előléptették segédszínészé és az eddig élvezett 18 frt gágét 80 frtra emelték föl. »Végrendelet« című 5 felvonásos drámája 1845. aug. 21-én került színre, Szentpétery Zsigmond javára. A darab szép sikert aratott, mire a színészek, a legelső tehetségek, barátai vá lettek, így Egressy, Lendvay, kivált Szentpétery, — továbbá az írók is, mint Bajza, Csengery, Kemény, sőt Petőfi is. Egy év után »Leona« című filozofiai drámája került színre (1846. aug. 17.), mely újabb diadalt jelentett, de a meghasonlott lelkű költőt sem hír, sem dicsőség nem elégítette ki. »A könnyelműek«, akadémiai dicséretet nyert. (5 felvonásos dráma, mely 1847. febr. 25-én került színre és mindössze kétszer adták.) 1848. márc. 13-án »János lovag« című 5 felvonásos történeti drámája (utolsó munkája) került színre. Egyéb munkái: »Festő és vampir«, dráma, ezt benyújtotta a Nemzeti Színházhoz, de Fánecy Lajos rendező nem adatta elő. »Mari, egy anya a népből«, népszínmű 5 felv. Írta: *Demery és Meil-lac*, Pest, 1846.: »Szent László és kora«, szmű. Bem. 1854. dec. 6-án; továbbá: 1860. január hó 1-én és 1882. augusztus hó 25-én is műsorra tűzték; »Áldozat és hála«. (1844. nem került színre.) Aztán újabb harc várt rá. Látta a Nemzeti Színház igazgatásának sok hibáját, túlzó, igazságérző lelkének ki kellett törni s megírta cikkét a »Pesti Hirlap«-ban: »A Nemzeti Színház jelen igazgatási formájáról« cím alatt, mellyel az egész színház haragját vonta magára. Összes műveit sajtó alá rendezte *Ferenecy Zoltán*, 1883. Sírja a Kerepesi-temetőben, XI. tábla XVIII. sorában, a Batthyány-mauzoleumtól nyugatra van. Neje énekesnő volt, sz. Miskolcon, ahol 1874-ben a színtársulat tagjai közt szerepelt.

Czanik József, ügyelő, sz. 1900-ban, *Budapesten*. Színi pályára lépett 1918. máj-havában.